

Nyers bevétel	$80 \times 2.5 \times 30 = 6000$ K
Kiadás	----- 3500 „
Tiszta hozadék	--- --- 2500 K

Erdőérték $2500 \times 20 = 50.000$ K.

7. Valamely 1000 holdas szálerdő-birtokból véderdő és beerdősítendő kopár 250 hold, vágásterület és 1—40 éves fiatalos 500 hold, 60—70 éves faállomány 250 hold, mely utóbbiban kihasználás még nem folyik.

Ebből a birtokból a véderdő és a kopár terület állandóan mentes a vagyonadótól.

Az 500 hold fiatalos egyelőre szintén nem esik vagyonadó alá. A 250 hold 60—70 éves faállomány csak talajértéke után fizet vagyonadót. Ha a talaj értéke pl. 40 K-ra tehető, akkor $250 \times 40 = 10.000$ K veendő a fél egyéb adóköteles vagyonával kapcsolatban az erdő értékéül.

10—15 év multán ez az erdő (a véderdő és kopár kivételével) az állandó jövedelmet nyújtó erdők sorába lép és aszerint értékelendő.

Ha pedig a fél a 80 éven aluli faállományokat már jelenleg is kihasználás alá vette, akkor az erdő az előbbi esetek egyike szerint értékelendő.

Utólagos hozzászólás Roth Gyulának felolvasásához.

(A természetes felújítás és a községi erdők.)

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Csak a legutóbbi karácsonyi szabadságom alatt kínálkozott alkalom arra, hogy az „Erdészeti Lapok“ 1916-iki évfolyamának füzeteit átböngésszem. Leginkább Roth barátomnak „A hegyvidéki erdők természetes felújításáról“ közölt cikke ragadta meg figyelmemet, annál is inkább, mert hosszú évek tapasztalataiból le-szűrődött meggyőződésem az, hogy hazánkban éppen ezen a téren vétkeztek és vétkeznek legtöbbet. Ebben a meggyőződésemben csak megerősítettek az 1914—1915-iki tél folyamán a Kárpátokban

szerzett tapasztalataim — harctéri naplóból közelebbi adatokkal is szolgálhatok az ott közvetlen a háboru előtti időkben folytatott rablógazdálkodásról —, melyek nyomán önkénytelenül is ajkaimra tódult az a kérdés: Hogy is lehetséges az ilyen gazdálkodás az erdőtörvény és az 1898. évi XIX. t.-cz. fennállásának negyedik, illetőleg második évtizedében?

Nincs szándékomban Roth talpraesett cikkével foglalkozni, nincs is most reáérő időm, csak a felolvasást követő hozzászólásokhoz kívánok én is hozzászólni, kivált a községi erdők szempontjából.

Karvas Emil a természetes felújítási módszerek térhódításának egyik főakadályát abban látja, hogy az ezen módszerek igényei szerint a községi erdőkről készült üzemtervek jóváhagyásra nem számíthattak. Én nem ebben látom a természetes felújítási módszerek alkalmazási lehetőségének egyik főakadályát! Ezt avval az elvitázhatalatlan ténynyel is bizonyíthatom, hogy én kerületemben minő-azokon az erdőbirtokokon, melyeken az összes tényezők figyelembevételével valamelyik természetes felújítási mód lehetősége megvolt, a tarvágásos gazdálkodásra alapított üzemterveket vagy átdolgoztam, vagy teljesen újakkal helyettesíttem. És ezek az üzemtervek mind jóváhagyattak, köztük olyanok is, melyekben a kezelő erdőtisztnek egy egész 20 éves fordulószak tartamára, az egész fordulószaki terület kihasználására és felújítására teljesen szabad kezét biztosítottam,*) abból, most már nem emlékszem, igen tisztelt Szerkesztő Ur vagy Muzsnay által hirdetett elvből kiindulva, hogy „Az üzemterv nem lehet kényszerzubbony“!

Nem is itt keresendő a hiba, hanem egészen máshol és ezt a másholt végre meg kell nevezni a maga igazi nevén!

*) Erre vonatkozóan az erdőfelügyeleti szervek eljárása tudtunkkal nem egyöntetű. Némely erdőfelügyelői kerületben elfogadják az 5 évnél hosszabb tartamu felújítási időt megállapító üzemterveket, s a minisztérium is jóváhagyja azokat, más kerületekben ellenben az elsőfoku hatóságok még ragaszkodnak a régi sablonhoz. A hiba ott rejlik, hogy eddig tudtunkkal sehol sem került hivatalosan nyilvánosságra, hogy a minisztérium maga eltért a régi gyakorlattól és a hosszabb felújítási időket is elfogadja. Kellő irányítás és tájékoztatás hiányában a szakemberek többnyire nem mernek a természetes felújítás igényeihez alkalmazkodó üzemterveket készíteni, attól tartva, hogy azokat az első- vagy másodfoku hatóság visszautasítja.

Szerk.

Szerény nézetem szerint, melyhez azonban azt hiszem nagyon sok gyakorlati szaktársam is csatlakozni fog, a természetes felújítási módok és a velük együtt járó belterjes gazdálkodás elé a községi erdőkben nem annyira az igényeknek megfelelően készített üzemtervek jóváhagyásának megtagadása, nem is az erdők feltárásának hiányossága, nem is a gyakorlott erdei munkások hiánya stb. gördit elháríthatatlan akadályokat — ez mind csak okozat és nem ok — hanem a községi erdőkezelés egész mai rendszere.

Eltelkintve attól, hogy a járási erdőgondnokságok vezetői ma, nemcsak erdőkezelők, hanem egyuttal erdőrendezők is, ami mellesleg megjegyezve csak előnyére válik az erdőgazdálkodásnak, újabban még a vizmosásos, kopár területek és a közlegelők rendbeszedésének egész terhét is reájuk rakták, nem is szólva arról az óriási idő- és munkamennyiségről, amit a közbirtokossági ügyvitel lelkiismeretes ellenőrzése felemészt.

Szóval a járási erdőgondnokságok a mai rendszer mellett annyira agyon vannak terhelve irodai munkákkal, különösen, ha egy vagy több csemetekert és gyümölcsfaiskola is tartozik hozzájuk, hogy azok vezetői tulajdonképeni feladatuknak, az *erdőkezelésnek* alig szentelhetik a legszükségesebb perczeket. Csak gondoljunk többek között a vizmosásos, kopár területek állami kezelésbevételének rettenetesen hosszadalmas, évekig elhuzódó, rémséges papírt és tintát felemésztő eljárására, amelyen különben ebben a par excellence jogászállamban, ahol egy fórum sem mer még a leg-eklatánsabb közérdekű kérdésekben sem a magánérdekhez hozzányulni, csöppet sem csodálkozhatunk.

Nem hazabeszélés akar ez lenni, mert én a reám bizott 43 község határában fekvő 63, igaz hogy másfél megyében szétszórt, erdőbirtok dolgát a maga körülbelül 7000 kat. hold területével, nemkülönben a vizmosásos, kopár területekeit is elláthattam, bár tény, hogy csak minden erőm megfeszítésével és *minden* perczem igénybevételével. De vajjon mihez fogjon az olyan erdőgondnokság vezetője, akinek 100—150, vagy tán még több község határában fekvő, sok ezer holdakra menő erdőbirtokokat kell nemcsak kezelnie, hanem előbb be is rendeznie s hozzá még ép a hegyes vidékeken oly nagykiterjedésű, nagyrészt már az erdőtörvény létezésének ideje

alatt keletkezett vizmosásos, kopár területekkel is bajlódnia megfelelő számú és minőségű segédszemélyzet nélkül?

Hiába készülnek — *ha készülnek* — azokról az erdőbirtokokról a legmodernebb erdőgazdasági üzemtervek, végrehajtásukról a mai viszonyok mellett még csak álmodni sem lehet, egyszerűen azért, mert a kezelő erdőtisztnek nincs meg rá a fizikai ideje. Örül a szegény, ha évenként a tarvágások kijelölésével készülhet el idejében.

A természetes felújítási módszereknek, melyek a lehető legbelterjesebb, a kezelő erdőtiszt minden tudását és munkaerejét igénybe vevő gazdálkodást követelnek, az arra alkalmas községi erdőkhöz való bevitele a mai rendszer részbeni fentartása mellett is csak akkor lesz lehetséges, ha az erdőgondnokságok és a megfelelő segéderők szaporításával, az írásbeli munkák alapos apasztásával a vezetőknek alkalom és mód nyújtatik arra, hogy a gondjaikra bízott erdőbirtokokkal, azok összes külső és belső viszonyaival behatóan foglalkozhassanak, vagyis erdeiknek *igazi kezelői* lehessenek s azokat ne csak egyszer-kétszer látogathassák meg évenként.

A nagyobb vizmosásos és kopár területek ügyeinek ellátása azonban még így is külön szervezetre volna bizandó, mint amilyen például Ausztriában a „Forsttechnische Abteilung für Wildbachverbauung“. Mert ahogy ma állnak a dolgok, a legtöbb járási erdőgondnoknak vagy a gondjaira bízott erdőbirtokokat, vagy pedig a kopár vizmosásos terület ügyeit s egyéb dolgait kénytelen elhanyagolni. Hogy pedig ebből mily óriási közgazdasági kár háramlana az országra, kivált a háborút követő évtizedekben, melyek az összes gazdasági ágazatokban parancsolólag fokozottabb és belterjesebb munkát követelnek majd, az talán nem is szorul bővebb magyarázatra.

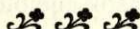
Mindenesetre legcélravezetőbb lenne az egész mai, magát túlélő rendszer (erdőfelügyelőség, állami erdőhivatal) elejtésével, a közérdek legmesszebbmenő kidomborításával egészen új, a modern gazdálkodás elvének megfelelő, életrevaló szervezetet teremteni, mely minden fölösleges irodai sallangtól és nem szakemberek rakta béklyóktól oly sokat szenvedett hazánk erdőgazdaságának felvirágoztatásán igazi lelkesedéssel és teljes odaadással munkálkodhatnék.

Midőn végül igen tisztelt Szerkesztő Urat arra kérem, hogy soraimat nyilvánosságra hozni sziveskedjék, amiért előre is hálás köszönetet mondok, maradok kartársi üdvözzellettel

Tábori posta 357., 1917. évi január hó 21-én.

igaz tisztelője

Binder Béla.

FAKERESKEDELEM.

Igló város faeladása. Igló város tiz évi vágásterületét, 1326 kat. hold 534.077 m^3 -re becsült fatömeeggel (50% luczf., 50% jegenyef.) m. hó 9-én árverésen értékesítette. Az árajánlatok köbméterenként 10 és 24 K, holdanként 4030 és 9672 K között mozogtak. A legnagyobb ajánlatot Reiner és Mandola miskolczi cég nyújtotta be 12,899.430 K-val. A kiírás tövön álló, kéreggel mért fatömegre vonatkozott, amelyből apadék nem vonatott le. Ha ezt figyelembe vesszük, akkor a köbméterenkénti ár a lehántott, apadéktmentes fatömegnél mintegy 27 K-ra emelkedik. A kihozatali viszonyok nehezek, a fa átlag 14 *km*-re fekszik az iglói vasuti állomástól. Egy országuton kívül egyéb szállítóeszköz nincs, erről tehát a vevőnek kell gondoskodni.

A fának 10 évre való eladása ma már a ritkább esetek közé tartozik és a faárak tapasztalt fokozatos emelkedése mellett bizonyos mértékig a köztudatba ment át, hogy nem előnyös a birtokosra nézve, ha fatermését nagyon hosszú időre leköti. A mai szokatlanul felszökött háborus faárak most úgy látszik arra az ellentétes okoskodásra vezettek — mert az iglói eset nem egyedül álló —, hogy hosszabb szerződéssel a *mostani* árak lekötésére törekszenek egyes birtokosok. A jövő fogja megmutatni, hogy kinek van igaza, azoknak-e, akik joggal hivatkozhatnak arra, hogy kisebb tételekben s különösen termelt állapotban értékesített fánál ma még nagyobb tőárakkal is találkozunk, mint a fennemlítették, vagy azoknak, akik a ma tövön elérhető legnagyobb árt hosszabb időre igyekeznek maguknak biztosítani.